

at de 16.000 ha planlagte våde enge kan fjerne i gennemsnit 285 kg nitrat pr. ha pr. år.

Naturens selvrensning 3

Når vandløb bliver mere bugtede og dermed længere, løber vandet langsommere, og næringsstofferne får bedre tid til at blive omsat undervejs og forsvinde fra vandet. Det bidrager til, at færre næringsstoffer vil løbe ud i søer og indre farvande.

Bevarelse af muldrig lavbundsjord

Mulden i meget muldrig lavbundsjord er en CO₂-bank, der gerne skal bevares. Omkring halvdelen af de drænedes engjorder er meget muldrike, fordi det organiske materiale har ophobet sig i jorden, dengang den var vandmættet. Dyrkning af disse jorder med korn giver en hurtig nedbrydning af det store muldindhold og dermed frigivelse af store mængder CO₂ til atmosfæren. Når jorderne ikke længere egner sig til korndyrkning, fordi de oversvømmes, og de i stedet lægges ud med græs, starter genopbygningen af mulden.

Jorder med højt grundvandsspejl ud af korndyrkningen

Jorder med højt grundvandsspejl udleder mange næringsstoffer, når de dyrkes. Mange af de indvundne jorder fra vandløbsudretning og dræning har et højt grundvandsspejl, bl.a. fordi jorden synker, når mulden forsvinder under dyrkningen. Der kan være tale om både en halv og en hel meters terrænsænkning. Når grundvandet står højt, er der kortere vej for de gødede markers mange næringsstoffer til at blive udvasket. Derfor er det godt, når disse jorder tages helt ud af korndyrkningen.

Større biodiversitet

Når de fysiske forhold i vandløbene bliver mere varierede og stabile, er der grundlag for et betydeligt mere varieret dyre og planteliv – en større biodiversitet.

Sammensætningen af vandplanter vil ændres

Vandplanter i et uforstyrret plantesamfund bremser ikke vandet så meget. Samfundet af vandplanter og brinkplanter vil langsomt ændres, når vandløb ikke forstyrres. Det giver en anden sammensætning af vandplanterne. Det har vist sig i praksis, at det er de planter, der bremser vandet i mindre grad, der efterhånden vinder frem. Plantesamfundet går fra pindsvineknop og vandpest til pileurter, vandranunkel og arter af vandaks. Derfor bliver vandet ikke i samme grad

bremset af planterne i vandløb, hvis økologi er genskabt, selv om der er flere af dem.

Styrkelse af drikkevandsressourcerne

Når vandløbsvandet står på markerne, vil der synke betydeligt mere vand ned i undergrunden, som vores drikkevand pumpes op fra. Rent drikkevand er mange steder blevet en mangelvare på grund af forurening.

Flere enge til græsning af kvæg

Et udvalg under Justitsministeriet arbejder for tiden med velfærd for kvæg. Forhåbentligt fører det til en ændring af reglerne med påbud om, at kvæg skal på græs 180 dage om året. Derved kan udviklingen vendes, så kvæg igen i stigende grad kommer på græs, hvilket er en forudsætning for deres velfærd. Det stemmer godt overens med, at der bliver flere enge, der primært er anvendelige til græsning.

Store ukontrollable oversvømmelser forebygges

De store oversvømmelser, der i stigende grad sker langs flodsystemerne i Centraleuropa, er delvis betinget af større nedbør, men i høj grad også af, at man kontrollerer flodernes forløb og derved forhindrer de mange mindre oversvømmelser, der tidligere har taget trykket af floderne i vandrige perioder. Det afstedkommer, at vandmasserne i dag giver katastrofesituationer, når de pludselig bryder igennem digerne og oversvømmer beboede arealer.

Problemer, der skal håndteres i forbindelse med et stop for vedligeholdelse af vandløb

Selv om der udarbejdes vurderinger af, hvordan vandet kommer til at fordele sig i vandløbssystemerne, efter at vedligeholdelsen er ophørt, vil det være svært at forudsige mere præcist, hvordan det kommer til at forløbe. Derfor bør man opgive vedligeholdelsen af vandløbssystemer successivt, således at problemer kan håndteres, efterhånden som de opstår.

Der vil formentlig være nogle ejendomme, hvor det bliver sværere – og for svært – at lede vand væk. Langt de fleste matrikler uden for byområder har ligget der i over 100 år og vil være placeret hensigtsmæssigt i forhold til oversvømmelser fra vandløb. I det hele taget oplever flere husejere at få problemer med de stigende vandmængder. Så nogle ejendomme vil få problemer af forskellige grunde, efter at det nærliggende vandløb ikke længere vedligeholdes. Der må laves et beredskab, der kan vurdere, om problemerne skyldes ophørt vandløbsvedligeholdelse og i så fald, hvilke løsninger der kan laves på det offentliges regning, eller om en ekspropriation skal tilbydes.